

Súd:	Najvyšší súd SR
Spisová značka:	8Cdo/52/2017
Identifikačné číslo spisu:	1406220019
Dátum vydania rozhodnutia:	29.11.2018
Meno a priezvisko:	JUDr. Jana Bajánková
Funkcia:	sudca
ECLI:	ECLI:SK:NSSR:2018:1406220019.1

ROZSUDOK

Najvyšší súd Slovenskej republiky v senáte zloženom z predsedníčky senátu JUDr. Jany Bajánkovej a členov senátu JUDr. Oľgy Trnkovej a JUDr. Ladislava Górásza, v spore žalobcov: 1/ O. R., 2/ E. R., oboch bývajúcich v Z., H. XX, zastúpených JUDr. Janou Polakovičovou, advokátkou so sídlom v Bratislave, Studenohorská 42, proti žalovanému V. R., bývajúcemu v Z., B. XX, zastúpenému spoločnosťou FUTEJ & Partners, s.r.o., so sídlom v Bratislave, Radlinského 2, IČO: 35 955 341, v mene ktorej koná JUDr. Daniel Futej, konateľ a advokát, o určenie neplatnosti darovacej zmluvy a iné, vedenom na Okresnom súde Bratislava IV pod sp. zn. 18 C 67/2006, o dovolaniach žalobcov proti rozsudku Krajského súdu v Bratislave z 15. októbra 2015 sp. zn. 3Co 437/2014 a uzneseniu Krajského súdu v Bratislave z 30. septembra 2016 sp. zn. 9Co 258/2016, takto

rozhodol:

Dovolanie proti rozsudku Krajského súdu v Bratislave z 15. októbra 2015 sp. zn. 3Co 437/2014 z a m i e t a.

Dovolanie proti uzneseniu Krajského súdu v Bratislave z 30. septembra 2016 sp. zn. 9Co 258/2016 o d m i e t a.

Žalovanému priznáva náhradu trov dovolacieho konania voči žalobcom 1/ a 2/ v celom rozsahu.

Odôvodnenie

I.

1. Žalobou podanou 19. októbra 2006 na Okresnom súde Bratislava IV (ďalej len „súd prvej inštancie“) sa právny predchodca žalobcov 1/ a 2/ (ďalej spolu ako „žalobcovia“) E. R., narodený X. I. XXXX, zomrelý X. I. XXXX, naposledy bývajúci v Z., H. XX, domáhal určenia neplatnosti darovacej zmluvy uzatvorenej 2. júla 2004 medzi darkyňou N. R., zomrelou XX. F. XXXX a žalovaným, predmetom ktorej bol prevod 1/4 spoluvlastníckeho podielu rodinného domu nachádzajúceho sa v Z. na B. ulici XX, zapísaného na LV č. XXX v katastrálnom území X. z dôvodu, že jeho nebohá matka sa asi rok pred smrťou liečila na demenciu, pričom v dôsledku tejto choroby nebola schopná posudzovať následky svojho konania. Právny úkon, ktorým previedla svoj spoluvlastnícky podiel na žalovaného považoval

preto za neplatný v zmysle § 38 Občianskeho zákonníka. Súd prvej inštancie uznesením z 28. septembra 2012 č. k. 18C 67/2006-225 pripustil zmenu žalobného petitu spočívajúcu v určení, že (i) darovacia zmluva V - 1761/04 z 2. júla 2004 (podľa LV XXX pre katastrálne územie Z. - mestská časť X.) uzavretá darcami N. R., narodenou XX. V. XXXX a V. R., narodeným XX. J. XXXX, obidvaja bytom B. XX, Z. a obdarovaným - žalovaným, ktorej predmetom je 1/2 podiel na nehnuteľnosti - rodinnom dome so súpisným číslom 2577 nachádzajúcim sa na B. ul. XX v Z. postavenom na parcele č. 304 a parcele 304 o výmere 770 m² - zastavané plochy a nádvoria, zapísanej na LV XXX v katastrálnom území X., okres Z., obec Z. - mestská časť X., je neplatná, (ii) žalovaný nenadobudol vlastníctvo k 1/2 podielu na uvedenej nehnuteľnosti, (iii) žalovaný nie je vlastníkom 1/2 podielu na uvedenej nehnuteľnosti, (iv) N. R. bola ku dňu smrti, t. j. k XX. F. XXXX bezpodielovou spoluvlastníčkou 1/2 podielu na uvedenej nehnuteľnosti.

2. Súd prvej inštancie rozsudkom z 25. marca 2014 č. k. 18 C 67/2006-360 určil, že darovacia zmluva V - 1761/04 z 2. júla 2004 (podľa LV XXX pre katastrálne územie Z. - mestská časť X.) uzavretá darcami N. R., narodenou XX. V. XXXX a V. R., narodeným XX. J. XXXX, obidvaja bytom B. XX, Z. a obdarovaným žalovaným, ktorej predmetom je 1/2 podiel na nehnuteľnosti - rodinnom dome so súpisným číslom 2577 nachádzajúcim sa na B. ul. XX v Z. postavenom na parcele č. 304 a parcele 304 o výmere 770 m² - zastavané plochy a nádvoria, zapísanej na LV XXX v katastrálnom území X., okres Z., obec Z. - mestská časť X., je neplatná. Vo zvyšnej časti žalobu žalobcov zamietol a o náhrade trov konania rozhodol tak, že o nich rozhodne osobitným uznesením po právoplatnosti rozsudku. Na odôvodnenie svojho rozhodnutie uviedol, že v prejednávanej veci išlo o určovaciu žalobu, a preto sa súd počas konania zaoberal otázkou naliehavého právneho záujmu na požadovanom určení zo strany žalobcov. Podanou žalobou žalobcovia sledovali cieľ, že vyslovením neplatnosti predmetnej darovacej zmluvy by sa žalovanému darované podiely na nehnuteľnosti stali znovu predmetom dedenia po darcovi, ktorý zomrel. Z tohto dôvodu ustálil, že žalobcovia mali naliehavý právny záujem na určení neplatnosti darovacej zmluvy. Vykonaným dokazovaním v danej veci mal preukázané, že darujúca uzavrela predmetnú darovaciu zmluvu v čase, keď trpela duševnou poruchou takej intenzity, ktorá ju na tento právny úkon robila neschopnou. V dôsledku nej nebola nebohá ako dárkyňa dostatočne spôsobilá na vykonanie tohto právneho úkonu, čo je dôvodom absolútnej neplatnosti predmetnej darovacej zmluvy v zmysle § 38 ods. 2 Občianskeho zákonníka. Vzhľadom na uvedené považoval za nadbytočné rozhodnúť o tom, že žalovaný nenadobudol vlastnícke právo k 1/2 podielu na predmetnej nehnuteľnosti a rovnako, že žalovaný nie je vlastníkom 1/2 podielu na predmetnej nehnuteľnosti, a preto v tejto časti žalobu zamietol. Žalobu v časti, ktorou sa žalobcovia domáhali určenia, že N. R. bola ku dňu smrti, t. j. k XX. F. XXXX bezpodielovou spoluvlastníčkou 1/2 podielu na predmetnej nehnuteľnosti, zamietol, pretože mal preukázané, že nebohá N. R. zomrela X. F. XXXX, a preto nebolo možné určiť, že bola k XX. F. XXXX bezpodielovou spoluvlastníčkou 1/2 podielu na predmetnej nehnuteľnosti. Výrok o náhrade trov konania odôvodnil § 151 ods. 1, 3 O. s. p. a § 155 ods. 1 O. s. p.

3. Krajský súd v Bratislave (ďalej len „odvolací súd“) na odvolanie žalovaného rozsudkom z 15. októbra 2015 sp. zn. 3 Co 437/2014 rozsudok súdu prvej inštancie v napadnutej časti zmenil tak, že žalobu zamietol. Viazaný rozsahom a dôvodmi odvolania (§ 212 ods. 1 O. s. p.) prejednal odvolanie na pojednávaní v zmysle § 214 ods. 1 písm. a/ O. s. p. a zopakoval dokazovanie oznámením obsahu založených listín (§ 213 ods. 3 O. s. p.). V odôvodnení svojho rozhodnutia uviedol, že právny predchodca žalobcov v žalobe, ale ani žalobcovia samotní na súdnych pojednávaniach pred súdom prvej inštancie ničím nevysvetlili, v čom spočíva ich naliehavý právny záujem (§ 80 písm. c/ O. s. p.) na určení neplatnosti darovacej zmluvy. Nesúhlasil s názorom žalobcov, že iným spôsobom si nemôžu uplatniť svoje nároky a že na základe požadovaného určenia by orgán katastra zapísal nebohú dárkyňu ako vlastníka spornej nehnuteľnosti a potom by mohlo byť prejednané novoobjavené dedičstvo. Argumentoval, že aj keby súd určil, že darovacia zmluva je neplatná, orgán katastra nie je pri zázname do katastra oprávnený z predloženej listiny vyvodzovať ďalšie závery, predovšetkým s prihliadnutím na okolnosť, že dárkyňa N. R. zomrela XX. F. XXXX, a preto by žalobcom takéto určenie neprivedilo priaznivejší stav. K obnoveniu zápisu vlastníckeho práva alebohej N. R. by nedošlo a neprešlo by sa vzniku ďalších sporov. Dôvodil, že spor o tom, či súčasťou dedičstva po poručiťovi je určitá vec, sa v občianskom súdnom konaní (civilnom spore) rieši žalobou o určenie, že vec (jej spoluvlastnícky podiel)

patrí do dedičstva po poručiteľovi, pričom poukázal na rozsudok Najvyššieho súdu Slovenskej republiky (ďalej len „najvyšší súd“) sp. zn. 3 Cdo 154/2010 publikovaný pod č. 32 v Zbierke stanovísk najvyššieho súdu a rozhodnutí súdov Slovenskej republiky 3/2011 a rozsudok najvyššieho súdu sp. zn. 3 MCdo 4/2013 publikovaný pod č. 3 v Zbierke stanovísk najvyššieho súdu a rozhodnutí súdov Slovenskej republiky 1/2015. Uviedol, že v prípade, ak má právna otázka, o ktorej má byť rozhodnuté na základe žaloby o určenie, povahu otázky predbežnej vo vzťahu k inej právnej otázke, nie je daný naliehavý právny záujem na určení tejto predbežnej otázky, ak je možné priamo žalovať na určenie existencie alebo neexistencie samotného práva. Z uvedeného vyplýva, že tam, kde možno žalovať určenie, že vec (jej spoluvlastnícky podiel) patrí do dedičstva po poručiteľovi, nemožno žalovať určenie neplatnosti darovacej zmluvy. Otázka platnosti darovacej zmluvy sa posudzuje ako otázka predbežná pre rozhodnutie o určení, že darovaný 1/2 podiel na nehnuteľnosti patrí do dedičstva po daryni ako právnej predchodkyňi žalobcov. Pri nepreukázaní existencie naliehavého právneho záujmu nebolo potrebné zaoberať sa vecnou podstatou žaloby, teda otázkou, či sporná darovacia zmluva bola alebo nebola absolútne neplatná, preto sa námietkami hmotnoprávnej povahy ohľadom absolútnej neplatnosti darovacej zmluvy uvádzanými žalovaným v odvolaní nezaoberal, keď svoje zmeňujúce rozhodnutie založil na procesnej neprípustnosti žaloby v zmysle § 80 písm. c/ O. s. p.

4. Proti uvedenému rozsudku odvolacieho súdu podali žalobcovia dovolanie, ktoré odôvodnili v zmysle § 241 ods. 2 písm. c/ O. s. p. tým, že rozhodnutie spočíva na nesprávnom právnom posúdení veci. Vo vzťahu k tvrdeniu odvolacieho súdu, že žalobcovia mali správne žiadať určenie, že vec patrí do dedičstva po poručiteľovi, namietali, že súd žiadnym spôsobom neodôvodnil, z akého dôvodu v prípade, ak výrokom rozsudku, ktorý navrhovali bude dosiahnutý rovnaký cieľ, na ňom žalobcovia nemajú právny záujem. Nesúhlasili s tvrdením odvolacieho súdu, že určenie, ktoré žalobcovia žiadali, im neprivodí priaznivejší výsledok. Na základe záznamu v katastri nehnuteľností na základe nimi požadovaného výroku by bol vrátený stav zápisu, aký bol pred zápisom darovacej zmluvy, t. j. že polovičný podiel na nehnuteľnosti by sa stal predmetom dedičského konania. Uviedli, že konanie o dedičstve neobchádzali, práve naopak, chceli ho iniciovať, zvolili iba iný výrok žaloby, ktorý však v konečnom dôsledku rovnako ako súdom uvádzaný výrok o tom, že vec patrí do dedičstva, zabezpečí pokračovanie v dedičskom konaní o novoobjavenom dedičstve. Pokiaľ výsledok žalobcami požadovaného výroku bude rovnaký ako pri výroku uvádzanom súdom, musí byť rovnako osvedčený právny záujem. Na základe uvedeného navrhli, aby dovolací súd v zmysle § 243b ods. 2 O. s. p. zmenil rozsudok odvolacieho súdu z dôvodu nesprávneho právneho posúdenia tak, že rozsudok súdu prvej inštancie potvrdí a prizná žalobcom náhradu trov dovolacieho konania.

5. Žalovaný vo vyjadrení k dovolaniu navrhol, aby dovolací súd potvrdil rozsudok odvolacieho súdu ako vecne správny a priznal žalovanému trov dovolacieho konania.

6. Najvyšší súd ako súd dovolací [§ 35 zákona č. 160/2015 Z. z. Civilný sporový poriadok (ďalej len „C. s. p.“)], po zistení, že dovolanie podala včas strana sporu zastúpená v súlade s § 429 ods. 1 C. s. p., bez nariadenia dovolacieho pojednávania (§ 443 C. s. p.) preskúmal vec a dospel k záveru, že dovolanie žalobcov nie je dôvodné.

7. Dovolanie proti rozsudku odvolacieho súdu bolo podané 17. decembra 2015. Podľa prechodného ustanovenia § 470 ods. 1 C. s. p., ktorý nadobudol účinnosť 1. júla 2016, ak nie je ustanovené inak, platí tento zákon aj na konania začaté pred dňom nadobudnutia jeho účinnosti. Podľa § 470 ods. 2 veta prvá C. s. p. právne účinky úkonov, ktoré v konaní nastali pred dňom nadobudnutia účinnosti tohto zákona, zostávajú zachované.

8. Podľa právneho stavu účinného do 30. júna 2016 bolo možné dovolaním napadnúť právoplatné rozhodnutia odvolacieho súdu iba vtedy, pokiaľ to zákon pripúšťal (§ 236 ods. 1 O. s. p.). Dôvody prípustnosti dovolania proti rozsudku vymedzoval § 238 O. s. p. Dovolanie bolo prípustné proti každému rozhodnutiu tiež vtedy, ak v konaní došlo k závažnejším procesným vadám uvedeným v § 237 ods. 1 O. s. p.

9. Dovolanie žalobcov smeruje proti zmeňujúcemu rozsudku odvolacieho súdu, ktorý má znaky rozsudkov, proti ktorým bolo dovolanie v zmysle § 238 O. s. p. prípustné.

10. Občiansky súdny poriadok platný a účinný v čase podania dovolania ukladal dovolaciemu súdu (§ 242 ods. 1 O. s. p.), aby ex offio posúdil, či v konaní nedošlo k niektorej zo závažných procesných väd, ktoré boli uvedené v § 237 ods. 1 O. s. p. O procesnú vadu konania uvedenú v § 237 ods. 1 O. s. p. išlo vtedy, ak a/ sa rozhodlo vo veci, ktorá nepatrí do právomoci súdov, b/ ten, kto v konaní vystupoval ako účastník, nemal spôsobilosť byť účastníkom konania, c/ účastník konania nemal procesnú spôsobilosť a nebol riadne zastúpený, d/ v tej istej veci sa už prv právoplatne rozhodlo alebo v tej istej veci sa už prv začalo konanie, e/ sa nepodal návrh na začatie konania, hoci podľa zákona bol potrebný, f/ účastníkovi konania sa postupom súdu odňala možnosť konať pred súdom, g/ rozhodoval vylúčený sudca alebo bol súd nesprávne obsadený, ibaže namiesto samosudcu rozhodoval senát.

11. Žalobcovia procesné vady konania v zmysle § 237 ods. 1 písm. a/ až g/ O. s. p. netvrdili a ich existencia ani nevyšla v dovolacom konaní najavo.

12. Žalobcovia namietali, že odvolací súd žiadnym spôsobom neodôvodnil, z akého dôvodu nemajú (naliehavý) právny záujem na požadovanom určení v zmysle žaloby.

13. V súvislosti s námietkou žalobcov o nepreskúmateľnosti rozhodnutia odvolacieho súdu je potrebné poukázať na to, že na rokovaní občianskoprávneho kolégia najvyššieho súdu, ktoré sa uskutočnilo 3. decembra 2015, bolo prijaté zjednocujúce stanovisko, právna veta ktorého znie: „Nepreskúmateľnosť rozhodnutia zakladá inú vadu konania v zmysle § 241 ods. 2 písm. b/ Občianskeho súdneho poriadku. Výnimočne, keď písomné vyhotovenie rozhodnutia neobsahuje zásadné vysvetlenie dôvodov podstatných pre rozhodnutie súdu, môže ísť o skutočnosť, ktorá zakladá prípustnosť dovolania podľa § 237 ods. 1 písm. f/ Občianskeho súdneho poriadku.“

14. Uvedené stanovisko, ktoré bolo publikované v Zbierke stanovísk Najvyššieho súdu a rozhodnutí súdov Slovenskej republiky pod R 2/2016, považuje dovolací súd za plne opodstatnené aj v preskúmvanej veci. Dovolací súd dodáva, že obsah spisu nedáva žiadny podklad pre to, aby sa na daný prípad uplatnila druhá veta tohto stanoviska, ktorá predstavuje krajinú výnimku z prvej vety a týka sa výlučne len celkom ojedinelých prípadov, ktoré majú znaky relevantné aj podľa judikatúry Európskeho súdu pre ľudské práva. O taký prípad ide v praxi napríklad vtedy, keď rozhodnutie súdu neobsahuje vôbec žiadne odôvodnenie, alebo keď sa vyskytli „vady najzákladnejšej dôležitosti pre súdny systém“ (pozri Sutyazhnik proti Rusku, rozsudok z roku 2009), prípadne ak došlo k vade tak zásadnej, že mala za následok „justičný omyl“ (Ryabykh proti Rusku, rozsudok z roku 2003).

15. Dovolací súd konštatuje, že odôvodnenie napadnutého rozhodnutia odvolacieho súdu obsahuje vysvetlenie podstatných dôvodov, na ktorých odvolací súd založil svoje rozhodnutie. Odvolací súd v danom prípade svoje rozhodnutie dostatočne odôvodnil, keď sa vysporiadal so všetkými vo veci rozhodujúcimi skutočnosťami, svoj myšlienkový postup v odôvodnení dostatočne vysvetlil a to nielen s poukazom na výsledky vykonaného dokazovania a zistené rozhodujúce skutočnosti, ale aj s poukazom na prijaté právne závery. Jednoznačne uviedol, z akého dôvodu žalobcovia nemohli mať na požadovanom určení naliehavý právny záujem v zmysle § 80 písm. c/ O. s. p. Len samotná skutočnosť, že odvolací súd napadnuté rozhodnutie neodôvodnil v súlade s predstavami a právnym názorom žalobcov nemohla mať za následok nimi tvrdenú nepreskúmateľnosť rozhodnutia. Dovolací súd preto dospel k záveru, že skutkové a právne závery odvolacieho súdu nie sú v danom prípade zjavne neodôvodnené a nezlučiteľné s čl. 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky a že odôvodnenie dovolaním napadnutého rozhodnutia odvolacieho súdu ako celok spĺňa požiadavky na riadne a presvedčivé odôvodnenie v zmysle § 157 ods. 2 O. s. p.

16. Žalobcovia namietali, že odvolací súd vec nesprávne právne posúdil (§ 241 ods. 2 písm. c/ O. s. p.), keď zmenil rozsudok súdu prvej inštancie v napadnutej časti tak, že žalobu zamietol pre nedostatok naliehavého právneho záujmu v zmysle § 80 písm. c/ O. s. p.

17. Právnym posúdením je činnosť súdu, pri ktorej zo skutkových zistení vyvodzuje právne závery a na zistený skutkový stav aplikuje konkrétnu právnu normu. Nesprávnym právnym posúdením veci je omyl súdu pri aplikácii práva na zistený skutkový stav. O nesprávnu aplikáciu právnych predpisov ide vtedy, ak súd nepoužil správny právny predpis alebo ak síce aplikoval správny právny predpis, nesprávne ho ale interpretoval alebo ak zo správnych skutkových záverov vyvodil nesprávne právne závery.

18. Do 30. júna 2016 bolo podľa § 80 O. s. p. možné žalobou uplatniť, aby sa rozhodlo najmä a/ o osobnom stave (o rozvode, o neplatnosti manželstva, o určení, či tu manželstvo je alebo nie je, o určení rodičovstva, o osvojení, o spôsobilosti na právne úkony, o vyhlásení za mŕtveho); b/ o splnení povinnosti, ktorá vyplýva zo zákona, z právneho vzťahu alebo z porušenia práva; c/ o určení, či tu právny vzťah alebo právo je alebo nie je, ak je na tom naliehavý právny záujem. Za určovací návrh (žalobu) v zmysle § 80 písm. c/ O. s. p. považovala súdna prax aj (v danom prípade podanú) žalobu o určenie neplatnosti právneho úkonu. Právny záujem, ktorý bol podmienkou prípustnosti takejto určovacej žaloby, musel byť naliehavý. Pri skúmaní existencie naliehavého právneho záujmu išlo o posúdenie, či podaná žaloba predstavuje vhodne (účinne a správne zvolený) procesný nástroj ochrany žalobcovho práva, ktorým sa môže dosiahnuť odstránenie spornosti alebo neistoty práva. Najvyšší súd už v rozhodnutí sp. zn. 1 Cdo 91/2006 konštatoval, že nedostatok naliehavého právneho záujmu „predstavuje samostatný a prvoradý dôvod, pre ktorý určovací návrh nemôže obstať a ktorý sám osebe a bez ďalšieho vedie k zamietnutiu návrhu“ (podobné závery vyjadril najvyšší súd tiež v rozhodnutiach sp. zn. 3 Cdo 240/2006, 1 Cdo 13/2010, 3 Cdo 56/2011, 1 Cdo 324/2014, 3 Cdo 887/2015, 5 Cdo 345/2015, 8 Cdo 26/2016). Aj Ústavný súd Slovenskej republiky zaujal názor, podľa ktorého, ak všeobecný súd dospeje k záveru, že naliehavý právny záujem nie je daný, vecnou stránkou podanej určovacej žaloby sa ďalej nezaoberá (II. ÚS 137/08).

19. V prejednávanej veci odvolací súd správne uviedol, že určením neplatnosti predmetnej darovacej zmluvy by sa právne postavenie žalobcov nezlepšilo. Takéto určenie by zároveň narušilo právnu istotu žalovaného ako súčasného spoluvlastníka spornej nehnuteľnosti. Vzhľadom na skutočnosť, že účastníčka darovacej zmluvy - darkyňa N. R. zomrela, t. j. stratila právnu subjektivitu (spôsobilosť na práva a povinnosti), orgán katastra by nemohol v súlade s § 34 ods. 2 zákona č. 162/1995 Z. z. o katastri nehnuteľností a o zápise vlastníckych a iných práv k nehnuteľnostiam (katastrálny zákon) v znení účinnom od 15. októbra 2008 obnoviť zápis jej vlastníckeho práva k spornej nehnuteľnosti. Odvolací súd správne uzavrel, že žalobcovia svoj nárok, ktorý musí vždy vychádzať z hmotného práva, neuplatnili správne, pričom poukázal aj na rozhodovaciu prax najvyššieho súdu (R 3/2011 a R 1/2015). Treba brať na zreteľ, že riešenie právnych vzťahov, ktoré vznikli v dôsledku smrti poručiteľa, patrí do právomoci súdu v zmysle ustanovení § 158 a nasl. Civilného mimosporového poriadku (predtým podľa § 175a až § 175zd O. s. p.). Pokiaľ nie je právoplatným rozhodnutím dedičského súdu potvrdené, že v dôsledku dedenia dedič nadobudol vec, resp. jej spoluvlastnícky podiel, dedič je aktívne legitimovaný len na podanie žaloby o určenie, že vec (jej spoluvlastnícky podiel) patrí do dedičstva po poručiteli. Dovolací súd konštatuje, že žalobcami požadovaným určením neplatnosti darovacej zmluvy sa nemôže odstrániť ich právna neistota a vyriešiť celý obsah právneho vzťahu strán daného sporu. Žalobcovia preto nemali naliehavý právny záujem v zmysle § 80 písm. c/ O. s. p. na nimi požadovanom určení.

20. Za týchto okolností možno konštatovať, že rozsudok odvolacieho súdu je vecne správny. Keďže sa nezistili ani vady konania, pre ktoré by bolo potrebné napadnuté rozhodnutie odvolacieho súdu zrušiť, dovolací súd postupom podľa § 448 C. s. p. dovolanie žalobcov zamietol.

II.

1. Súd prvej inštancie uznesením zo 14. apríla 2016 č. k. 18 C 67/2006-430, vydaným vyšším súdnym úradníkom, žalovanému nepriznal náhradu trov konania. V odôvodnení uznesenia uviedol, že právnomu zástupcovi žalovaného náhradu trov právneho zastúpenia nepriznal, nakoľko si ich právny zástupca žalovaného nevyčísľil.

2. Odvolací súd na odvolanie žalovaného uznesením z 30. septembra 2016 sp. zn. 9 Co 258/2016 napadnuté uznesenie súdu prvej inštancie zmenil tak, že žalobcovia sú povinní zaplatiť žalovanému trovy konania 1 198 eur do troch dní od právoplatnosti uznesenia a žalovanému priznal voči žalobcom právo na náhradu trov odvolacieho konania v rozsahu 100 %. Uviedol, že súd prvej inštancie vec nesprávne právne posúdil, keď neaplikoval § 151 ods. 2 O. s. p. v znení účinnom do 30. júna 2016 napriek tomu, že trovy konania vynaložené žalovaným pozostávajúce z uhradených preddavkov na trovy znaleckého dokazovania a zo súdneho poplatku za odvolanie vyplývali z obsahu spisu. Súd prvej inštancie na tieto trovy nijako neprihliadol, hoci žalovanému ako úspešnej strane sporu na ich náhradu vzniklo právo. O trovách odvolacieho konania rozhodol podľa § 396 ods. 1 C. s. p. v spojení s § 255 ods. 1 C. s. p.

3. Proti uvedenému uzneseniu odvolacieho súdu podali žalobcovia dovolanie. Uviedli, že rozhodnutie o trovách konania podľa § 255 ods. 1 C. s. p. je plne závislé od výsledku v spore, t. j. od úspechu tej ktorej strany sporu. Keďže v danom prípade o úspechu strán sporu nebolo definitívne rozhodnuté a najvyšší súd vo veci koná na základe dovolania voči rozsudku odvolacieho súdu podaného žalobcami, bolo potrebné preskúmať aj predmetné rozhodnutie o trovách. Argumentovali, že v prípade, ak by dovolací súd rozhodol tak, že vec bola nesprávne právne posúdená (t. j. podľa § 432 ods. 1 C. s. p.), bola by nesprávne právne posúdená aj otázka úspešnosti v spore a nároku na náhradu trov konania. Na základe uvedeného žiadali, aby dovolací súd rozhodnutie odvolacieho súdu z dôvodu nesprávneho právneho posúdenia zmenil tak, že uznesenie súdu prvej inštancie potvrdí a prizná žalobcom náhradu trov dovolacieho konania. Zároveň požiadali dovolací súd o odklad vykonateľnosti napadnutého rozhodnutia odvolacieho súdu podľa § 444 ods. 1 C. s. p.

4. Žalovaný vo vyjadrení k dovolaniu navrhol dovolanie spolu s návrhom na odklad vykonateľnosti rozhodnutia zamietnuť a priznať žalovanému náhradu trov konania.

5. Najvyšší súd ako súd dovolací (§ 35 C. s. p.) bez nariadenia dovolacieho pojednávania (§ 443 C. s. p.) dospel k záveru, že dovolanie treba odmietnuť. Stručné odôvodnenie rozhodnutia dovolacieho súdu (§ 451 ods. 3 veta prvá C. s. p.) je uvedené v nasledovných bodoch.

6. V zmysle § 419 C. s. p. je proti rozhodnutiu odvolacieho súdu dovolanie prípustné, ak to zákon pripúšťa. Rozhodnutia odvolacieho súdu, proti ktorým je dovolanie prípustné, sú vymenované v § 420 a § 421 C. s. p.

7. V zmysle § 420 C. s. p. je dovolanie prípustné proti každému rozhodnutiu odvolacieho súdu vo veci samej alebo ktorým sa konanie končí, ak a) sa rozhodlo vo veci, ktorá nepatrí do právomoci súdov, b) ten, kto v konaní vystupoval ako strana, nemal procesnú subjektivitu, c) strana nemala spôsobilosť samostatne konať pred súdom v plnom rozsahu a nekonal za ňu zákonný zástupca alebo procesný opatrovník, d) v tej istej veci sa už prv právoplatne rozhodlo alebo v tej istej veci sa už prv začalo konanie, e) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd, alebo f) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces.

8. V zmysle § 421 ods. 1 C. s. p. je dovolanie prípustné proti rozhodnutiu odvolacieho súdu, ktorým sa potvrdilo alebo zmenilo rozhodnutie súdu prvej inštancie, ak rozhodnutie odvolacieho súdu záviselo od vyriešenia právnej otázky, a) pri ktorej riešení sa odvolací súd odklonil od ustálenej rozhodovacej praxe dovolacieho súdu, b) ktorá v rozhodovacej praxi dovolacieho súdu ešte nebola vyriešená alebo c) je dovolacím súdom rozhodovaná rozdielne.

9. Dovolanie prípustné podľa § 420 C. s. p. možno odôvodniť iba tým, že v konaní došlo k vade uvedenej v tomto ustanovení (§ 431 ods. 1 C. s. p.). Dovolací dôvod sa vymedzí tak, že dovolaateľ uvedie, v čom spočíva táto vada (§ 431 ods. 2 C. s. p.). Dovolanie prípustné podľa § 421 možno odôvodniť iba tým, že rozhodnutie spočíva v nesprávnom právnom posúdení veci (§ 432 ods. 1 C. s. p.). Dovolací dôvod sa vymedzí tak, že dovolaateľ uvedie právne posúdenie veci, ktoré pokladá za nesprávne, a uvedie, v čom spočíva nesprávnosť tohto právneho posúdenia (§ 432 ods. 2 C. s. p.).

10. V danom prípade dovolací súd prioritne posudzoval prípustnosť dovolania, t. j. či boli splnené podmienky stanovené zákonom pre vecné prejednanie dovolania.

11. V civilnom sporovom poriadku sú jednotlivé podmienky prípustnosti dovolania upravené nasledovne: v ustanoveniach § 420 až § 423 je upravený prípustný predmet, v ustanovení § 427 je stanovená lehota na podanie dovolania, v ustanovení § 428 sú stanovené náležitosti dovolania a v ustanovení § 424 až § 426 sú upravené osoby, ktoré sú oprávnené podať dovolanie.

12. Dovolací súd zistil, že dovolanie podala v stanovenej lehote (§ 427 ods. 1 C. s. p.) strana sporu, zastúpená advokátom (§ 429 ods. 1 C. s. p.), v ktorej neprospech bolo napadnuté rozhodnutie vydané (§ 424 C. s. p.). Dovolaním, ktoré spĺňa náležitosti stanovené zákonom (§ 428 C. s. p.) žalobcovia napádajú uznesenie odvolacieho súdu, ktorým v prvom výroku zmenil uznesenie súdu prvej inštancie o trovách konania a v druhom výroku priznal žalovanému voči žalobcom právo na náhradu trov odvolacieho konania v rozsahu 100 %.

13. Z obsahu dovolania vyplýva (§ 124 ods. 1 C. s. p.), že žalobcovia podali dovolanie proti uzneseniu odvolacieho súdu z dôvodu nesprávneho právneho posúdenia veci odvolacím súdom. Dovolací súd v tejto súvislosti a vo vzťahu k prvému výroku uznesenia odvolacieho súdu uvádza, že žalobcovia v dovolaní síce tento dovolací dôvod uplatnili, ale nevymedzili ho spôsobom uvedeným v § 432 ods. 2 C. s. p. V prípade uplatnenia dovolacieho dôvodu, ktorým je nesprávne právne posúdenie veci, je riadne vymedzenie tohto dovolacieho dôvodu v zmysle § 432 ods. 2 C. s. p. nevyhnutným predpokladom pre posúdenie prípustnosti dovolania v zmysle § 421 ods. 1 C. s. p. Len konkrétne označenie právnej otázky, ktorú podľa dovolateľa riešil odvolací súd nesprávne, umožňuje dovolaciemu súdu posúdiť, či ide skutočne o otázku, od ktorej záviselo rozhodnutie odvolacieho súdu a či sa pri jej riešení odvolací súd odklonil od ustálenej rozhodovacej praxe dovolacieho súdu (§ 421 ods. 1 písm. a/ C. s. p.), alebo ktorá v rozhodovacej praxi dovolacieho súdu ešte nebola vyriešená (§ 421 ods. 1 písm. b/ C. s. p.) alebo je dovolacím súdom rozhodovaná rozdielne (§ 421 ods. 1 písm. c/ C. s. p.). Z dovolania podaného žalobcami dovolací súd ani výkladom nezistil, akú právnu otázku mal odvolací súd vyriešiť nesprávne. V prejednávanej veci žalobcovia dovolanie podané z dôvodu nesprávneho právneho posúdenia veci odôvodnili tým, že v prípade, ak by dovolací súd rozhodol tak, že vec sama bola nesprávne právne posúdená, bola by nesprávne právne posúdená aj otázka úspešnosti v spore a nároku na náhradu trov konania, čo však nezodpovedá požiadavkám pre vymedzenie tohto dovolacieho dôvodu v zmysle § 432 ods. 2 C. s. p.

14. Vzhľadom na uvedené najvyšší súd dovolanie žalobcov proti výroku uznesenia odvolacieho súdu, ktorým zmenil uznesenie súdu prvej inštancie, odmietol podľa § 447 písm. f/ C. s. p.

15. Druhým výrokom dovolaním napadnutého uznesenia odvolací súd priznal žalovanému voči žalobcom právo na náhradu trov odvolacieho konania v rozsahu 100 %. Dovolací súd konštatuje, že v tejto časti dovolanie nie je prípustné z dôvodu absencie prípustného predmetu dovolania. Odvolací súd v danom prípade rozhodol (len) o nároku na náhradu trov odvolacieho konania, pričom takéto rozhodnutie nespadá pod výpočet rozhodnutí odvolacieho súdu, proti ktorým je v zmysle § 420 a § 421 C. s. p. dovolanie prípustné. So zreteľom na uvedené dovolací súd dovolanie žalobcov v tejto časti ako procesne neprípustné odmietol podľa § 447 písm. c/ C. s. p.

III.

1. O trovách celého dovolacieho konania rozhodol dovolací súd podľa § 453 ods. 1 C. s. p. v spojení s § 255 ods. 1 C. s. p. tak, že žalovanému priznal náhradu trov celého dovolacieho konania voči žalobcom v celom rozsahu s tým, že o výške náhrady rozhodne súd prvej inštancie samostatným uznesením (§ 262 ods. 2 C. s. p.).

2. Toto rozhodnutie prijal senát najvyššieho súdu pomerom hlasov 3 : 0.

Poučenie:

: Proti tomuto rozsudku nie je prípustný opravný prostriedok.